

«زمینه‌های اجتماعی انقلاب ایران» نقد می‌شود

کتاب «زمینه‌های اجتماعی انقلاب ایران» اثر حسین بشیریه به تازگی از سوی نشر نگاه معاصر با ترجمه علی اردستانی منتشر شده است. نشست نقد و بررسی این کتاب چهارشنبه ۱۶ اردیبهشت در خانه اندیشمندان علوم انسانی برگزار خواهد شد. در این نشست ابوالفضل دلاوری عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی تهران، علی مرشدی‌زاد عضو هیات علمی دانشگاه شاهد تهران و مترجم کتاب علی اردستانی به نقد و بررسی این کتاب می‌پردازند. این نشست از ساعت ۱۷ تا ۱۹ در خانه اندیشمندان علوم انسانی به نشانی خیابان استاد نجات‌اللهی (ویلا)، نیش خیابان ورشو، تالار حافظ برگزار خواهد شد.

خبرنامه

الگوی سیاسی حکمت متعالی

دوازدهمین جلسه از سلسله نشست‌های اندیشه‌ورزی با سخنرانی علیرضا صدرا دانشیار گروه علوم سیاسی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران برگزار می‌شود. این نشست روز یکشنبه ۲۰ اردیبهشت‌ماه از ساعت ۱۶ تا ۱۸ در مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت برپا می‌شود. این مرکز در بزرگراه جلال آل‌احمد، روبه‌روی بیمارستان شریعتی، جنب دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران واقع است.

سیاست و حکومت در نهج البلاغه

مراسم رونمایی از کتاب سرچشمه حکمت «سیاست و حکومت در نهج البلاغه» اثر محسن اسماعیلی در یادمان شهدای هفتم تیر (سرچشمه) برگزار خواهد شد. این کتاب حاصل جلسات هفتگی شرح و تفسیر نهج‌البلاغه است که روزهای چهارشنبه در مسجد ۷۲ تن مجموعه فرهنگی شهدای هفتم تیر است. مراسم رونمایی از این کتاب چهارشنبه ۱۶ اردیبهشت از ساعت ۱۸ تا ۲۰ برگزار می‌شود.

به اعدام، زندان و تبعید محکوم شدند.

چریک‌های فدایی خلق

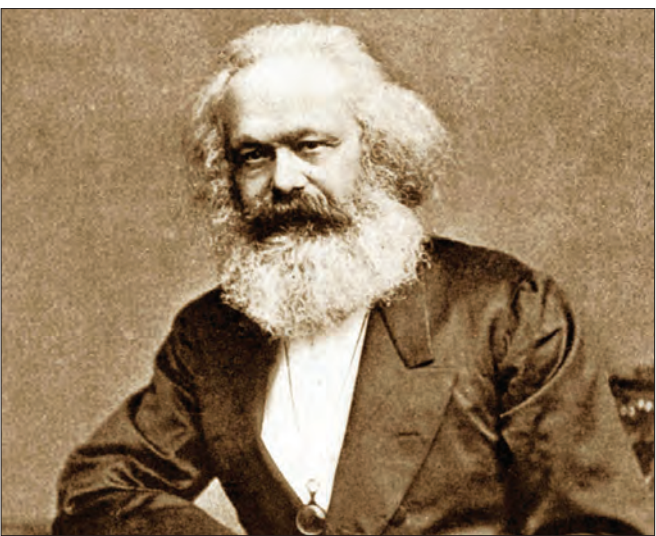
گروه‌های چریکی اواخر دهه ۴۰ و اوایل دهه ۵۰ راهی برای رویارویی با رژیم سلطنتی شاه بودند و هم نتیجه سال‌ها ارزیابی و تجربه در صحنه سیاسی. هدف اصلی گروه‌های چریکی کسب قدرت دولتی از طریق بسیج توده‌ها در یک انقلاب مسلحانه توده‌ای بود. سازمان چریک‌های فدایی خلق ایران سازمانی سیاسی و نظامی مارکسیستی بود که در سال ۱۳۵۰ برای مبارزه با رژیم شاه تشکیل شد. این سازمان از اتحاد دو گروه چپ زیرزمینی به وجود آمد و در نیمه نخست دهه ۱۳۵۰، با اعتقاد به مشی چریکی، به چندین عملیات مسلحانه دست زد. حمله به پاسگاه سیاهاکل مهم‌ترین اقدام این گروه بود که تا سال‌های بعد به عنوان اقدامی مهم شناخته شد.

سازمان مجاهدین خلق ایران

این سازمان در سال ۱۳۲۴ به رهبری محمد حنیف‌نژاد پایه گذاشته شد. سازمان مجاهدین پس از شکل‌گیری به اقدام مسلحانه علیه رژیم پهلوی پرداخت. تغییر ایدئولوژی و انشعاب سازمان مجاهدین در سال ۱۳۵۴ صورت گرفت. در آن زمان اکثریت اعضای مرکزیت «سازمان مجاهدین خلق» که خارج از زندان بود، تحت تأثیر تقی شاهرام و بهرام آرام به مارکسیسم گرویدند. ناگفته نپاسد که این سازمان پس از خرداد ۶۰ جنایت‌های فراوانی علیه ملت ایران انجام داد و به همین دلیل در خاطره تاریخی ایرانیان از آنها به نام گروهک منافقین یاد می‌شود.

گروه‌های مارکسیست در ایران پس از انقلاب اسلامی به دلیل اتفاقات گوناگونی که پیرامون آنها به وقوع پیوست با شکست‌های گوناگونی روبه‌رو شد. شکست مارکسیسم در ایران ناشی از ناتوانی آن در درک و پذیرش پویه‌شناسی درونی انقلاب اسلامی در ایران بود.

نگاهی به ظهور و افول گروه‌های مارکسیستی در ایران

ناکامان آرمانگرا

امروز سالروز تولد کارل مارکس است

ارانی که به گروه ۵۳ نفر معروف شد، آرمان کمونیستی را پی گرفت. این گروه مرکب از روشنفکران دانش‌آموخته‌ای بود که با هنگام تحصیل در خارج یا در داخل ایران به مارکسیسم گرویده بودند.

حزب توده

پس از بازداشت اعضای گروه ۵۳ نفره در اواسط دهه ۱۳۱۰ بقایای این گروه به نیروهای فعال حزب کمونیست پیوستند تا پس از فروپاشی حکومت رضاشاه در ۱۳۲۰ حزب توده را تشکیل دهند. این حزب به عنوان وارث سوسیال‌دموکراسی عهد مشروطه و حزب کمونیست ایران در ۱۰ مهر سال ۱۳۲۰ در تهران تأسیس شد. پس از کودتای ۲۸ مرداد و افشای سازمان افسری، حزب با سرکوب گسترده‌ای از سوی حکومت روبه‌رو شد و صدها افسر ارتش ایران به دلیل عضویت در این حزب

کارگران شد. مارکسیست‌های ایرانی از زمان انقلاب مشروطه ۱۲۸۵ در صحنه سیاسی اجتماعی ایران فعال بوده‌اند. مارکسیست‌های ایرانی که به شدت تحت تأثیر تجربه انقلاب ۱۹۱۷ روسیه قرار داشتند، در سال ۱۲۹۹ حزب بلشویک، تأسیس کردند. اما قدرت نوظهور رضاشاه پهلوی حزب کمونیست را به شدت سرکوب کرد.

نگه

سجاد صداقت
S.sedaghat@fdn.ir

۵ می ۱۸۱۸ در تقویم سالروز تولد مردی است که معتقد بود باید دست از تفسیر جهان کشید و اندکی آن را تغییر داد. فردی که با اندیشه‌هایش نه تنها جهان اندیشه و به‌طور کلی علوم انسانی را دچار انقلاب بزرگی کرد، بلکه در عرصه عمل سیاسی اقتصادی و اجتماعی تغییرات بسیاری به وجود آورد. هر چند که اندیشه‌های مارکس بیش از آنچه در دوران زندگی او بازتاب پیدا کند، پس از مرگش و توسط پیروانش رواج یافت اما در هر شکل مارکس جهانی را با خود و اندیشه‌هایش همراه کرد. تأثیر دیدگاهی که مارکسیسم خوانده می‌شد هر چند در سال‌های ابتدایی دهه ۹۰ و با فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی به عنوان نماد سیاسی و حتی اندیشه‌ای این طیف فکری رو به افول گذاشت اما تأثیرش تا همین امروز نیز در اندیشه‌های بسیاری از اهل فکر در حوزه‌های گوناگون علوم انسانی دیده می‌شود. اندیشه‌ای که بسیاری از گروه‌های مهم و تأثیرگذار در تاریخ معاصر ایران، آن را راه و روش فکری خود قرار داده بودند و به وسیله آن تفکر چپ در ایران را زنده نگاه داشتند. اندیشه‌ای که به‌طور جدی تا اوایل دهه ۶۰ در عرصه سیاسی و اجتماعی نیز حضور فعال داشت اما پس از آن نیز – هر چند به شکلی بسیار کم‌رنگ – در عرصه اندیشه حضور دارد.

حزب کمونیست ایران

پیش از انقلاب اکبر در روسیه، فعالیت سیاسی و فکری حزب سوسیال‌دموکرات کارگران روسیه در تحریک جنبش و آگاهی کارگران در ایران موثر بود. به تدریج گروه روشنفکری همت در باکو از سال ۱۲۸۳ به بعد تشکلی هابی در شهرهای بزرگ ایران به وجود آورد و در حق اعتصاب و فعالیت اقتصادی سیاسی کارگران دفاع کرد و خواستار بهبود شرایط زیست

نگه

زهراسلیمانی اقدم
Z.soleymani@fdn.ir

اورسالا کوپ استاد فلسفه باستانی در دانشگاه آکسفورد است. اورسالا کوپ در انتخاب فیلمی که بهترین آموزه‌های فلسفی را دارد به سراغ فیلم «آیدا» به کارگردانی پاول سوگند برای راهیبه شدن، می‌فهمد که یهودی است و خانواده‌اش به دست آلمان‌ها در زمان اشغال لهستان در جنگ جهانی دوم قتل عام شده‌اند. اورسالا کوپ درباره این داستان در نشریه گاردین می‌نویسد: «عشقش از آیدا می‌خواهد که با وی بیاید. اما آیدا در پاسخش می‌پرسد «بعدش چی؟» او می‌گوید «بعدش، ما یک سگ خواهیم خرید، از دواج می‌کنیم، بچه دار می‌شویم و خانه‌ای می‌گیریم». اما سوال آیدا باز این است «بعدش چی؟» در پاسخ به این سوال او می‌تواند بگوید: «به‌طور معمول، زندگی». آیدا یک راهیبه تازه کار است و قبل از خوردن سوگند برای راهیبه شدن به دیدن عمه‌اش می‌رود؛ عمه‌اش تنها بازمانده از کل خانواده اوست. در طول فیلم او متوجه می‌شود که یک یهودی است و متوجه می‌شود چگونه پدر و مادرش در طول جنگ جهانی دوم قتل عام می‌شوند. عمه آیدا که یکی از فعالان حزب کمونیست بوده و هم‌اکنون به خاطر مشکلات اخلاقی به یک کلاتر محلی نزول کرده است، از او می‌خواهد صومعه را رها کند و زندگی دنیوی داشته باشد. اما عمه به شدت زندگی گذشته‌اش را بر دوش می‌کشد. وقتی عمه خودکشی می‌کند آیدا در واقع با سیگار، مشروبات الکلی و موسیقی و دیگر

مسائلی که برای یک راهیبه ممنوع است خود را مشغول کرده است. اما در انتهای فیلم ما هنوز عادات راهیبه بودن را در او می‌بینیم و او در نهایت دوباره به صومعه باز می‌گردد. در طول فیلم جوان ساکسیفون نوازی که با آیدا آشنا می‌شود به وی عشقش را و حتی خانواده به همراه رضایت و شادی را پیشنهاد می‌دهد. اما آیدا دائما تکرار می‌کند «بعدش چه؟» او محدودیت‌هایش را با این سوال توجیه می‌کند «چه چیز زندگی را برای زندگی کردن ارزشمند می‌کند؟» آیدا عشق پسر ناکام می‌گذارد.

در واقع معلوم نیست زمانی که فضای توجیه تا این حد تحت فشار است چه پاسخی می‌توان داد. ما می‌بینیم آیدا یک زندگی دنیوی پر از سرگرمی را رد می‌کند و به جای آن نوع متفاوتی از تعهد و سرسپردگی را انتخاب می‌کند. او درباره انتخاب خود توضیح نمی‌دهد. اما پاسخ مشقوق او «زندگی» است. زندگی، آخرین کلمه این فیلم است و در ادامه فیلم با موسیقی از باخ دنبال می‌شود. در حالی که آیدا با تکدی‌گری و خستگی به سمت صومعه می‌رود، ما هم با شگفت‌زدگی صحنه را ترک می‌کنیم و می‌پرسیم آیا هیچ‌گونه انتخاب‌نهایی نمی‌توانست وجود داشته باشد که کاملاً روشن و توجیه‌پذیر باشد. وقتی می‌پرسد «بعدش چی؟» آیا واقعا جواب نهایی دیگری برای پاسخ آیدا نمی‌توانست وجود داشته باشد؟ و اگر چنین است به چه شکلی می‌توانست چنین پاسخی بدهد؟

ایران

مراسم جشن فارغ‌التحصیلی و گرامیداشت مقام شامخ معلم در واحد بوئین‌زهراب برگزار شد

شعبان‌نژاد در بخش دیگری از سخنان رشد علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوئین‌زهراب در سال‌های اخیر را خیره‌کننده توصیف کرد و یادآور شد: «استادان و دانشجویان این دانشگاه حضور موفق در مسابقات علمی داشته‌اند و تحریر ده‌ها مقاله علمی- پژوهشی بخشی از ظرفیت‌های این دانشگاه بوده است».

وی بیان اینکه توسعه دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوئین‌زهراب توسعه‌ای متوازن، پایدار و براساس چشم‌انداز پیش‌بینی شده بوده است، افزود: «موفقیت‌های این دانشگاه مرهون همدلی، همبستگی و وحدت و مدیریت استادان، دانشجویان و کارکنان است». وی تأکید کرد: «لازم می‌دانم از مسئولان و مدیریت دانشگاه آزاد اسلامی، مدیران استان قزوین و شهرستان بوئین‌زهراب که همراهی و تعامل بسیار خوبی با این واحد داشته‌اند، نهایت تشکر و قدردانی را داشته باشم».

شعبان‌نژاد با اشاره به جایگاه ارزنده و شایسته کشور در عرصه‌های مختلف جهانی به‌ویژه در حوزه‌های علمی اظهار کرد: «یکی از مولفه‌های مهم قدرت کشور ما در عرصه جهانی تولید علم است که امروز کشور ما در تولید علم در جایگاه قابل توجه قرار دارد».

رئیس واحد بوئین‌زهراب سپس نقش دانشگاه آزاد اسلامی در تولید علم کشور را برجسته و موثر ذکر کرد و عنوان داشت: «انصافاً سهم دانشگاه آزاد اسلامی در کسب موفقیت‌های علمی و پژوهشی کشور بسیار بالا بوده است».

به گزارش خبرنگار ما در آستانه ولادت امام علی(ع) و روز معلم طی مراسم باشکوهی با حضور نیازی معاون هماهنگی دانشگاه آزاد اسلامی استان قزوین، آقاجانی مدیرکل فارغ‌التحصیلان دانشگاه آزاد اسلامی، زرنه امام‌جمعه بوئین‌زهراب، ارسلان قاسمی فرماندار شهرستان بوئین‌زهراب، شعبان‌نژاد رئیس واحد بوئین‌زهراب و با اجرای محمود شهریار یاری مجری توانمند صدا و سیما، جمهوری اسلامی دومین جشن فارغ‌التحصیلی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوئین‌زهراب برگزار شد.

در این جشن که با حضور دانشجوین و خانواده‌های آنان برگزار شد شعبان‌نژاد رئیس واحد بوئین‌زهراب ضمن خیرمقدم و تبریک ولادت امام علی(ع) و روز معلم اظهار داشت: «تقارن دومین جشن فارغ‌التحصیلی دانشجویان این دانشگاه با جشن ولادت امام جواد(ع) دارای خیر و برکت و نشانه‌های توجیه بزرگان دینی به علم‌آموزی است».

وی ادامه داد: «کسب دانش در آموزه‌های دینی ما و سیره معصومین از اهمیت و جایگاه بسیار بالایی برخوردار است».

